ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
С. КИРКОВО

Република България
Общинска администрация
Изх. № 07-01-11
05.02.2024г.
с. Кирково, Кърджалийска област

Д О К Л А Д Н А З А П И С К А

От Шинаси Мехмед Сюлейман – Кмет на община Кирково, област Кърджали

ОТНОСНО: Приемане на Програма за развитие на читалищната дейност в община Кирково за 2024 година.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА СЪВЕТНИЦИ,

За развитие на читалищната дейност и запазване на местните традиции в община Кирково на основание чл.26а, ал.2 от Закона за народните читалища, предоставям на вниманието Ви за обсъждане проект на Програма за развитие на читалищната дейност в община Кирково за 2024 година.

В тази връзка предлагам ОбС-Кирково да вземе следното

Проект

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.26а, ал.2 от ЗНЧ и чл.21, ал.1. т.12 и т.23 от ЗМСМА, Общинският съвет приема Програма за развитие на читалищната дейност в община Кирково за 2024 година /съгласно приложението/.

СД/ХИ

КМЕТ НА ОБЩИНА КИРКОВО:
/Шинаси Сюлейман/

ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КИРКОВО ПРЕЗ 2024 Г.

I. Въведение.

Българското читалище е традиционна устойчива културна институция със специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията. Дълбоката взаимовръзка с миналото, с традициите, с образователния процес, културата и благотворителността е в основата на авторитета на читалищата и тяхното легитимиране пред обществото.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност се изготвя в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените от читалищата предложения за дейността им през 2024 година. Изготвянето на програмата за 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на селото, както и да се засили обществената ú роля като традиционен културен и образователен център. Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от Закона за народните читалища, Закона за обществените библиотеки, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

На територията на община Кирково функционират 15 народните читалища. Това са:

1. НЧ „Никола Вапцаров 1947", с. Кирково;
2. НЧ „Възраждане 1928 г.", с. Бенковски;
3. НЧ „Васил Левски 1952", с. Дрангово;
4. НЧ „Пробуда 1948", с. Фотиново;
5. НЧ „Родопска пробуда 1935", с. Тихомир;
6. НЧ „Васил Априлов 1947", с. Чорбаджийско;
7. НЧ „Христо Смирненски 1954", с. Чакаларово;
8. НЧ „Елин Пелин 1979", с. Долно Къпиново;
9. НЧ „Искра 1958", с. Домище;
10. НЧ „Христо Ботев 1963", с. Завоя;
11. НЧ „Пеньо Пенев 1985", с. Кърчовско;
12. НЧ „Христо Ботев 1952", с. Добромирци;
13. НЧ „Джерово-2023", с. Джерово;
14. НЧ „Добри Чинтулов - 2023", с. Горно Къпиново;
15. НЧ „Пролет-2023", с. Горно Кирково.

Всички читалища в общината са съдебно регистрирани. Същите са регистрирани и в Министерството на културата.

Читалищата се управляват от настоятелство и набират средства от:

- Членски внос;
- Културно-просветна дейност;
- Субсидии от държавния и общинския бюджет;
- Наем от недвижимо имущество;
- Дарения;
- Др. приходи съгласно чл.21 от ЗНЧ.

II. Цели на програмата. Приоритети.

1. Основна цел на програмата - е обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата в община Кирково, като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции.

2. Основни цели на читалищата:

- Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;

- Институционално укрепване на читалищата като местни общностни центрове за обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където функционират читалищата;
- Проучване, възстановяване и запазване на обичаите и традициите в населените места в община Кирково;
- Разширяване на традиционните читалищни дейности и търсене на нови форми чрез ускорено навлизане на съвременните комуникационни и информационни технологии. Осигуряване на достъп до информация;
- Повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различни общности (групи в риск от социална изолация, неравностойно положение, провеждане на дарителски инициативи и др.);
- Повишаване ролята на читалището като реален партньор на училището, детската градина, МКБППМН за повишаване интереса на децата и учениците към наука, изкуство, здравословен начин на живот.

Приоритети:

1. Насърчаване и подкрепа на читалищата в община Кирково за осъществяване на основните им дейности и приложението на съвременни форми на работа, придаващи съвременна визия на читалищната дейност:

- Запазване и разпространение на българските традиции и обичаи, песни и танци, включително местния фолклор;
- Съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи и привличане на млади хора като важен фактор за насърчаване на социалната промяна;
- Представяне на привлекателни форми за опознаване на миналото, традициите и културните постижения;
- Събиране и разпространяване на знания за родния край.

2. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери:

- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване чрез ускорено навлизане на информационните технологии;
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, в неравностойно положение, етнически общности и др.;
- Засилване ролята и участието на читалищата в местното самоуправление и формирането на активно гражданство;
- Укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с общината, с културните и образователните институции, с представители на бизнеса и НПО за реализиране на съвместни програми и проекти;
- Установяване на трайни и ползотворни международни контакти.

3. Развитие и поддържане на читалищната материално-техническа база:

- Чрез кандидатстване и реализиране на проекти;
- Чрез собствени приходи;
- Чрез дарения.

Тази програма е стъпка в осъществяването на насоките за превръщането на читалищата в модерни, многопрофилни и многоцелеви центрове за култура и образование на територията на община Кирково. Като се има предвид широкия спектър от дейности, които развиват читалищата и приноса им за обогатяване на цялостния културен живот, общината ще продължи да ги подкрепя, с цел изграждане на ефективна институционална мрежа с устойчив характер.

III. Основни дейности:

1. Библиотечна дейност - е една от основните функции на читалищата. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване библиотечни и информационни услуги за населението. Те осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература,

срещи с ученици, литературни четения и др.), се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд. С навлизането на информационните технологии компютрите стават все по-необходими в ежедневната работа. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги. Основните задачи и усилия ще бъдат насочени към:

- Превръщането на библиотеките в информационно-образователни центрове за хората от различни възрасти;
- Попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;
- Утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения.

2. Културно-масова дейност - читалищата ежегодно организират изяви по различни поводи, честванията, годишнини от местен и национален характер. За реализирането на инициативите се търси подкрепата на детски градини, училищните ръководства и местни организации, с които се работи на добро ниво. Читалищата имат традиции в работата си с децата, младите хора и възрастните и това ще продължи, с цел разнообразяване на техния живот.

3. Любителско художествено творчество:

- Повишаване на художествено-творческите постижения на любителските състави и индивидуални изпълнители, обогатяване на репертоара, привличане на доказани професионалисти;
- Активно участие на самодейните състави и индивидуалните изпълнители в общински, регионални, областни, национални и международни фестивали и форуми;
- Търсене на нови, атрактивни форми за изява на младежите, подпомагане на техни инициативи.

4. Работа по проекти - за да продължи да се развива културният живот в Общината, е необходимо координирано сътрудничество с културните институти и използване възможността за кандидатстване по различни програми с проекти за финансиране на дейностите им. С тяхна помощ, читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своя цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране. Общината е партньор и винаги ще подпомага техните усилия в тази насока.

5. Материално-техническа база - материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд (който е общинска собственост), оборудването и обзавеждането на библиотеки, салони, зали и други помещения. Основните задачи, по които ще се работи през 2024 г., са свързани със създаване на по-добри условия на труд на персонала, потребителите и самодейците.

IV. Финансиране.

Финансирането на дейностите на народните читалища на територията на Община Кирково се извършва съгласно регламентирана държавна субсидия за 2024 година. Субсидираната численост за читалищата в община Кирково за 2024 година, е 20 субсидирани бройки, а стандартът за една субсидирана бройка е в размер на 16 744 лева. Разпределението на средствата се извършва от специална Комисия за разпределяне на субсидията за читалищата на територията на Община Кирково за организиране и провеждане на читалищната им дейност, в която участват по един представител от всички читалища (председател или секретар), назначена със Заповед на Кмета на Община Кирково и на основание чл. 23, ал. 1 от ЗНЧ.

V. Срокове и изпълнение.

Настоящата Програма за развитието на читалищната дейност в община Кирково е разработена съгласно чл. 26а, ал 2 от Закона за народните читалища и е с продължителност до 31 декември 2024 година. Неразделна част от Програмата е Приложение 1, което съдържа предложенията за дейността на народните читалища в община Кирково за 2024 година.

Приложение №1:

№ по ред	Културна проява	Месец на провеждане	Място на провеждане /участници/
1.	Отбелязване на празника „Бабин ден - българския ден на благодарността”	м. януари	НЧ с. Кирково, НЧ с. Завоя, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Джерово, НЧ с. Горно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково.
2.	Изложба за „Оригинално ръчно плетиво”	м. януари	НЧ с. Долно Къпиново.
3.	Отбелязване на 151 г. от смъртта на Апостола на свободата Васил Левски - Изложба на книги и фотоси - „Аз съм Левски“ – конкурс за рисунка, презентация, беседа с ученици	м. февруари	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Кирково, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Завоя, НЧ с. Джерово, НЧ с. Горно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково.
4.	Ден на любителското творчество Честване на Деня на самодееца - Изложби	м. март	НЧ с. Тихомир, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Кирково, НЧ с. Добромирци.
5.	Организиране на тържества за посрещане на Баба Марта с участие на деца от детските градини и училищата по населени места	м. март	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Домище, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Кирково, НЧ с. Завоя, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Джерово, НЧ с. Горно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково.
6.	„Да се закичим с мартеница“- конкурси и изложби от ръчно изработени мартеници с деца и ученици -„Легенда за мартеницата - традицията е жива“- литературно четене с деца от училищата	м. март	Всички НЧ
7.	Отбелязване на Национален празник на Република България 3 март - - Кът с материали под надслов „Аз обичам България“ - Конкурс за есе „ Героите на Освобождението“ - Литературно четене	м. март	Всички НЧ
8.	Световен ден на гората - фотоконкурс		НЧ с. Кирково
9.	Организиране на тържества в чест на Международния ден на жената – 8 март	м. март	Всички НЧ
10.	Честване на първа пролет - Изложба на поздравителни картички, тържества с деца и ученици	м. март	НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Кирково.

11.	Участие на читалищата в тържествено честване на 110 - години от създаването на община Кирково	м. март	Всички НЧ
12.	„Великден"- с участието на деца от детските градини и училищата - Оцветяване на яйца - Конкурс за най-шарено и най-здраво великденско яйце - Изложба	м. април	НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Завоя, НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Кирково, НЧ с. Джерово, НЧ с. Горно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково.
13.	Ден на хумора и шегата - Четене и драматизиране на приказки с участници от клуб „Книголюбци"	м. април	НЧ с. Кирково
14.	Четене на произведения на български автори с децата от детските градини и училищата: 1.Седмица на детската книга и изкуствата за деца - „В света на книгите"- запознаване с библиотечния фонд - „Чети за да знаеш" - традиционно четене на български народни приказки - Маратон на четенето „Разкажи за герой от твоята любима детска книжка" - Гледане на детски филмчета	м. април	НЧ с. Бенковски, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Завоя, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Кирково, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Домище, НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Джерово, НЧ с. Горно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково.
15.	Честване на „Гергьовден" - Възпроизвеждане на обичая „Хъдърлез"	м. май	НЧ с. Кирково, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Завоя.
16.	Ден на библиотекаря - Честване - „Библиотекар за един ден"- с активни читатели на библиотеката - „Библиотеката място за учене през целия живот"	м. май	НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Кирково.
17.	Честване на 24 май – „Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност" - организиране на конкурси, изложби, кътове и др. на местно ниво	м. май	Всички НЧ
18.	Селищен празник с. Дрангово	м. май	НЧ с. Дрангово
19.	„Детство мое" - честване на деня на детето чрез организиране на спортни игри, конкурси и изложби на детски рисунки, рисуване на асфалт с участието на децата от населените места.	м. юни	Всички НЧ
20.	Ден на Христо Ботев - провеждане на литературно четене с участието на ученици, подреждане на изложби и др.	м. юни	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Кирково, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Завоя.

21.	Селищен празник „Рапка“ с. Горно Кирково	м. август	НЧ с. Горно Кирково
22.	Лято в библиотеката - „Зелена библиотека“ - лятна читалня, игри и четене на книги на открито.	м. август	Всички НЧ
23.	Участие в Традиционния есенен празник „Фестивал на плодородието Кирково - 2024 г.”	м. септември	Всички НЧ
24.	Отбелязване на Деня на съединението - 06.09 и Деня на независимостта - 22.09	м. септември	НЧ с. Тихомир, НЧ с. Завоя, НЧ с. Кирково, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Домище, НЧ с. Джерово, НЧ с. Горно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково.
25.	Ден на възрастните хора – прожекция на филм, беседа	м. октомври	НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Долно Къпиново.
26.	Включване в националната седмица на четене на книга - с разнообразни игри и четене на книги на любими приказни герои на децата в детските градини	м.октомври	Всички НЧ
27.	Отбелязване на Деня на народните будители - тематични изложби	м. ноември	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Кирково, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Завоя, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Джерово, НЧ с. Горно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково.
28.	Участие в организирането на съборите по населени места - с. Чакаларово - с. Фотиново - с. Чорбаджийско - с. Тихомир - с. Бенковски	 м. септември м. октомври м. ноември	 НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Бенковски.
29.	Честване на обичаи и религиозни празници	м. май м. август	Всички НЧ
30.	Организиране на новогодишна томбола и кулинарни умения за традиционни родопски ястия.	м. декември	НЧ с. Долно Къпиново, НЧ с. Горно Кирково
31.	Организиране на спортни игри – тенис, футбол, волейбол, баскетбол, шах	постоянен	НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Домище.
32.	Честване на коледните и новогодишни празници	м. декември	Всички НЧ

***Забележка*:** Програмата за развитие на читалищната дейност е изготвена на основание на база внесени предложения от народните читалища от община Кирково до Кмета на общината за 2024 година. Тя е визирала най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища и е отворена за допълнения и актуализиране при необходимост.

Изготвил:
Гл. специалист „КМДСТ”:_____
(Хабибе Изет)

Съгласувал:
Началник отдел „ОКЗСДСТ”:_____
(Стела Димитрова)